

Zimoviská netopierov v Bielych Karpatoch

Blanka LEHOTSKÁ¹ & Jozef ONDRUŠKA²

¹ Katedra krajinej ekológie, Prírodovedecká fakulta UK, Mlynská dolina B-2,
SK-842 15 Bratislava 4, Slovensko; lehotski@ba.telecom.sk

² Jana Neruda 417/5, SK-018 51 Nová Dubnica, Slovensko

Na území Bielych Karpát je v súčasnosti známych 5 zimovísk netopierov (4 jaskyne a jedna pivnica). Sledované jaskyne sa nachádzajú v bradlovom pásme a teda ide skôr o pseudokrasové útvary, ktoré vznikli na tektonických puklinách. Pivničné priestory lokality Antoštál sú oveľa významnejšie z hľadiska prítomnosti kolónie druhu *Rhinolophus hipposideros* v letnom období (Lehotská & Lehotský 1998).

Antoštál

Alternatívne názvy. Antonštál, Antostal.

Lokalizácia. (6974, 430 m n. m.) – západné Slovensko, Biele Karpaty (460), k. ú. Nemšová. Nachádza sa približne 8 km SZ od obce Nemšová.

Popis. Ide o pivničné priestory poľovníckeho kaštieľa Antoštál, ktoré boli dlhšie obdobie nevyužívané. Lokalita je obývaná netopiermi predovšetkým v letnom období.

Zhrnutie poznatkov. 21. 2. 1997 – *Rhip* (2 uhynuté), *Mema* (2), *Paus* (1).

Ďalšie údaje. 20. 6. 1996 – *Rhip* (200), *Paus* (1).

Babky I

Alternatívne názvy. Pod Babkami, Mesačná jaskyňa.

Lokalizácia. (6975, 700 m n. m.) – západné Slovensko, Biele Karpaty (460), k. ú. Červený Kameň. Nachádza sa 4 km JZ od obce Červený Kameň vo Vršatských bradlách.

Popis. Babky I je horizontálna jaskyňa dlhá 21 m. Vchod má rozmery 1,5×4 m. Smerom dovnútra sa jaskyňa mierne zužuje a zväčšuje sa výška na viac ako 8 m.

Zhrnutie poznatkov. 3. 2. 1997 – *Mmyo* (8), 31. 1. 1999 – *Mema* (1), *Mdau* (1), *Myotis* sp. (3), *Paur* (1).

Ďalšie údaje. 26. 12. 1996 – *Rhip* (6), *Mmyo* (10), *Mbech* (1).

Babky II

Lokalizácia. (6975, 710 m n. m.) – západné Slovensko, Biele Karpaty (460), k. ú. Červený Kameň. Nachádza sa 150 m V od jaskyne Babky I.

Popis. Babky II je 40 m dlhá priepasťovitá jaskyňa s dvoma poschodiami. Vchod má rozmery 0,6×1 m. Vnútorne priestory dosahujú šírku 1 m a výšku poschodia až 8 m.

Zhrnutie poznatkov. 3. 2. 1997 – *Mmyo* (18).

Chmelová

Alternatívny názov. Priepasť Chmelová.

Lokalizácia. (6974, 810 m n. m.) – západné Slovensko, Biele Karpaty (460), k. ú. Vršatské Podhradie. Nachádza sa 0,5 km Z od kóty 925 (Chmeľová).

Popis. Priepasť je hlboká 22 m. Pod vchodom s rozmermi 2,5×2,5 m sa nachádza sieň dlhá 15 m, široká 2 m a vysoká 13 m.

Zhrnutie poznatkov. 1. 12. 1995 – *Mbech* (1), 3. 2. 1997 – *Rhip* (3), *Paur* (1), 31. 1. 1999 – *Rhip* (1), *Mmyo* (1).

Ďalšie údaje. 26. 12. 1996 – *Rhip* (3).

Landrovskej jaskyňa

Alternatívne názvy. Landrovecká jaskyňa, Jaskyňa na Landrovcí.

Lokalizácia. (7172, 810 m n. m.) – západné Slovensko, Biele Karpaty (460), k. ú. Zemianske Podhradie. Nachádza sa neďaleko Landrovskej skaly.

Popis. V roku 1974 sa v Landrovskej jaskyni začali výkopové práce a po odstránení vrstvy spráše odkryli puklinu 50 cm širokú a 4 m dlhú. Postupne objavné práce pokračovali. Dnes je jaskyňa svojou dĺžkou 275 m druhou najväčšou jaskyňou v bradlovom pásme (Pospíšil 1994).

Zhrnutie poznatkov. 25. 2. 1996 – *Mmyo* (6), *Myotis* sp. (1), *Paur* (2).

Výskum netopierov. Nakoľko v Bielych Karpatoch nie je známe žiadne významné zimovisko netopierov, neprebíha tu pravidelné každoročné zimné sčítanie netopierov. Lokality sú kontrolované len sporadicky.

Sčítavateľa. Na výskume netopierov na jednotlivých lokalitách sa podieľali Ivan Baroň so spolupracovníkmi, Jana Kollerová, Blanka Lehotská, Roman Lehotský, Peter Masarovič, Jozef Ondruška a Milan Regec.

Štát ochrany. Jaskyne Babky I a II, Chmelová a Landrovskej sa nachádzajú v pomerne odľahlých oblastiach, čo im zabezpečuje dostatočnú ochranu pred nežiadúcimi vplyvmi návštevníkov. Na lokalite Antošťál sa ani napriek snahám štátnej ochrany prírody pravdepodobne nepodarilo zabrániť plánovanej rekonštrukcii pivničných priestorov.

Literatúra

LEHOTSKÁ B. & LEHOTSKÝ R., 1998: Výsledky výskumu chiropterofauny na území bývalého okresu Trenčín. Pp.: 69–78. In: URBAN P. (ed.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku III. Zborník referátov z konferencie.* SAŽP–COPK, Banská Bystrica, 156 pp.

POSPÍŠIL P., 1994: Z činnosti oblastnej skupiny Čachtice. *Sprav. Slov. Speleol. Spoloč.*, **25**(4): 9–14.